

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z powództwa W.W.
przeciwko A.W. i R.W. prowadzących działalność gospodarczą pod firmą „E.”
Spółka Cywilna w N.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 17 lutego 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego
w Krakowie z dnia 9 lipca 2024 r., sygn. akt VII Pa 21/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[i.t.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 września 2023 r., IV P 523/19/N Sąd Rejonowy w Krakowie w sprawie z powództwa W.W. przeciwko A.W. i R.W. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą „E.” spółka cywilna w N. o zapłatę zasądził od pozwanych A.W. i R.W. solidarnie na rzecz powódki W.W. kwotę 49.050 zł tytułem wynagrodzenia za pracę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot szczegółowo wskazanych w wyroku (pkt I), zasądził od pozwanych A.W. i R.W. solidarnie na rzecz powódki W.W. kwotę 2 700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II), nakazał pobrać solidarnie od pozwanych A.W. i R.W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie kwotę 2.728,25 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt III),

wyrokwowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2.100 zł (pkt IV).

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 9 lipca 2024 r., VII Pa 21/24, oddalił apelację pozwanych oraz zasądził od A.W. i R.W. prowadzących działalność gospodarczą pod firmą „ E.” Spółka Cywilna w N. na rzecz W.W. kwotę 1.350 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spłacie świadczenia pieniężnego za okres od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku strona pozwana zarzuciła naruszenie: 1. art. 22 § 1 k.p., art. 80 k.p., art. 140 k.p. oraz art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.; 2. art. 387 § 1 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnili występowaniem problemów prawnych, wymagających rozstrzygnięcia:

- czy zawarcie pisemnej umowy o pracę, którego konsekwencją jest wykonywanie przez oznaczonego w umowie o pracę pracownika szeregu czynności na rzecz oznaczonego w umowie o pracę pracodawcy, ale przy nieujawnionym w treści pisemnej umowy o pracę, lecz respektowanym przez strony (przez 10 lat) założeniu, iż wynagrodzenie zostanie pracownikowi wypłacone dopiero „po zwróceniu się inwestycji budowlanej i dalszym rozwinięciu firmy pracodawcy” kreuje stosunek pracy, stanowiący zgodnie z treścią pisemnej umowy o pracę podstawę zasądzenia oznaczonego w umowie o pracę wynagrodzenia w oparciu o art. 80 k.p.;

- czy zmiana podejścia stron w odniesieniu do istnienia między nimi obowiązku zapłaty bieżącego wynagrodzenia, dokonana po blisko 10-ciu latach, w trakcie których strony (w tym strona oznaczona w umowie o pracę jako pracownik) zgodnie przyjmowały, iż zapłata jakiegokolwiek świadczenia pieniężnego nastąpi dopiero „po zwróceniu się inwestycji budowlanej i dalszym rozwinięciu firmy pracodawcy” skutkuje sanowaniem skutków a art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.;

- czy taki skutek (w odniesieniu do wcześniejszych okresów) wywołuje formalne rozwiązanie pozornej umowy o pracę i wydanie świadectwa pracy, dokonane z zamiarem unicestwienia formalnie deklarowanej więzi pracowniczej.

Skarżący wskazali, że dodatkowym problemem prawnym, który egzemplifikuje niniejsza sprawa jest problem możliwości przyjęcia istnienia i realizacji między stronami zadaniowego systemu czasu pracy w sytuacji, gdy umowa o pracę nie zawiera zapisu o takim systemie czasu pracy, a realizacja przez powódkę określonych zadań wynikała z zaangażowania powódki jako pracownika-mążonka w sprawy pracodawcy-męża.

Wskazując na powyższe podstawy skargi kasacyjnej, skarżący wniesli o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Nie przysługuje od każdego orzeczenia Sądu drugiej instancji, które nie satysfakcjonuje strony skarżącej. Wnosi się ją do Sądu Najwyższego od prawomocnego wyroku poza tokiem instancji. Jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania musi być uzasadnione istotnym interesem publicznym, w szczególności potrzebą dokonania wykładni przepisów, które jeszcze nie doczekały się sądowej interpretacji albo wywołują poważne wątpliwości, rozstrzygnięciem istotnych zagadnień prawnych, zwłaszcza o charakterze precedensowym, dotychczas nierozważanych przez Sąd Najwyższy, wreszcie wyeliminowaniem orzeczeń oczywiście i rażąco wadliwych. Wniesienie skargi kasacyjnej doznaje istotnych ograniczeń, pozwalających Sądowi Najwyższemu na wstępną selekcję spraw, które będą merytorycznie rozpoznane (tzw. przedsąd).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Jeśli zaś chodzi o samo zagadnienie prawne, wymaga przypomnienia, że według dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego, abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, lecz także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący powinien nie tylko sformułować dostrzegane zagadnienie prawne, lecz także przedstawić rozbudowaną argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało.

Istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest to problem prawny, wiążący się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy, lecz także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Przedstawienie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez powołanie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, oraz argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 Nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Innymi słowy istotne zagadnienie prawne powinno kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne

zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., III UK 206/13).

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia tych wymagań. Wskazywane przez skarżących kwestie objęte zagadnieniem prawnym są silnie zdeterminowane okolicznościami sprawy i nie wskazują na istnienie w tym zakresie ogólnego problemu związanego z wykładnią prawa. Skarżący skupili się w zasadzie na powieleniu argumentacji zawartej w treści uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Zagadnienia prawne wskazane przez skarżących są w istocie pytaniami o trafność stanowiska Sądu drugiej instancji wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w istocie stanowi próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych - który uznał ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji jako bezsporne i przyjął je za własne - i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd Najwyższy, rozstrzygający skargę kasacyjną nie działa jako sąd trzeciej instancji, a więc jako kolejny sąd badający prawidłowość nieprawomocnego rozstrzygnięcia. W obecnym porządku prawnym skarga kasacyjna jest obwarowanym szczególnymi wymaganiami formalnymi i merytorycznymi instrumentem zmierzającym do kontroli zgodności z prawem prawomocnych orzeczeń i wszczyna oddzielne postępowanie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 października 2017 r. IV CZ 64/17, OSNC-ZD 2018/4/58).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[it]

[SOP]

